

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

Адыгэ къэралыгъо университетым
истудентхэу, икIэлтэгъаджэхэу,
иаспирантхэу, илофышIэхэу ыкIи
къэзыухыгъэхэу лъыгъэныгъэ
зыфэтшыгъэхэр!

Мэфэки иIагъом — Адыгеим иапэрэ апшэрэ еджанIэ зызыхащэгъэр илъэс 70-рэ зэрэхурэм фэиI тышгуфэгъушIо!

Адыгэ къэралыгъо университетым итарихъ ти Хэгъэгъу итарихъ, Урысыем лъэпкъ гъэсэныгъэмкIэ хэхъоныгъэу ышIыгъэм янхыгъэ шыпкыгъэу щыт. Хэбзэ гъэнэфагъэу щыIэхэм зэрафэишыпкыэм, уахътэм дыригъэиштэн ыкIи неущырэ мафэм зыфтытыригъэпсыхъан зэрилгъэкIырэм Адыгэ къэралыгъо университетым амалышIу къыратыгъэ илъэсипшI пчъагъэхэм къакоуI хэгъэгъум иапшгъэрэ еджэпIэ анахъ дэгъухэм ясатыр хэтынэу.

Тирегион изакъоп кадрэхэр ац зыфигъэхъазыгъэхэр. Илъэс 70-у блэкIыгъэм Адыгэ къэралыгъо университетым Урысые Федерацием имызакъоу, IэкIыб къэралыгъо зэфэишхъафыбэмэ анае специалист мин пчъагъэ къыгъэхъазыгъэ.

Хэгъэгъу педагогикэм ихэбзэ анахъ дэгъухэм атетэу илофшIэн ыгъэпсыз, негъ университетыр лъэгъэпIакIэхэм анэсыгъ. ИофшIэным хэушхъафыкыгъэ екIоллакIэу фыриIэмкIэ къахъыгъэ, Адыгэ къэралыгъо университетым Урысыем и Къыблэ иегъэджапIэхэм азыфэу ифэишIэи чIыпIэ ициубытыгъэ ыкIи зэлашIэрэ еджэпIэ-науачнэ гупчэу хъугъэ, гъэхъагъэ хэлъэу инновационнэ ИофшIэныр лъыгъэкIуатэзэ, иIуагъэ къэзытырэ уиштын инхэр зэхещэх.

Университетым ия 70-рэ илъэс зыщы-хыгъэунэфыкIырэ мафэхэм зэкIэ ац щеджэхэрэм ыкIи цылажыгъэхэрэм тафэлъало псауныгъэ пытэ, насып, щыIэкIэишIу яIэнэу, творческэ гъэхъагъэкIэхэр ашIынхэу, наукамрэ гъэсэныгъэмрэ ялгъэгъэпIакIэхэм анэсынхэу!

Адыгэ къэралыгъо университетым тыхэгъэгъу иапшгъэрэ еджэпIэ ихэбзэ анахъ дэгъухэм хэхъоныгъэ зэрафэишыщтым тичыхъэ тель!

Адыгэ Республикэм и Президентэу
ТХЪАКIУШЫНЭ Аслъан
Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо
Совет — Хасэм
и Тхъаматэу Анатолий ИВАНОВ

Адыгэ Республикэм и Президент и Указ

Адыгэ Республикэм и Официальнэ
лIыкIоу Краснодар краим
иадминистрацияе ипащэ дэжъ
щылэщтым ехылагъэ

Адыгэ Республикэм и Конституцияе ия 78-рэ статья иподпунктэу «ф»-м тегъэпсыхъагъэу унашъо сэшIы:

1. ШъхъапIэжыкIэ Аслъан Дзэгъащтэ ыкIор Адыгэ Республикэм и Официальнэ лIыкIоу Краснодар краим иадминистрацияе ипащэ дэжъ щылэнэу гъэнэфэгъэнэу.

2. ЗыкIэтхэхэрэ мафэм щыублагъэу мы Указым кIуачIэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Президентэу
ТХЪАКIУШЫНЭ Аслъан

кб. Мыекъуапэ,
чъэпыогъум и 6, 2010-рэ илъэс
N 103

Адыгеим и Президент Урысыем финансахэмкIэ иминистрэ зэдэгущыIэгъу дыриIагъ

Чъэпыогъум и 6-м шыIэгъэ зэлукIэгъум илъэхъан федеральнэ гупчэм къыхагъэкIынышъ республикэм мылIку IэпыIэгъу тедзэ къыратыным илофыгъохэр арых зытегушчылагъэхэр.

Шъугу къэдгъэкIыжыкIн: бюджет зэпэщэчыныгъэр гъэтэрэзыгъэным пае илъэсэу икIыгъэм елIытыгъэмэ, Адыгеим дотациеу къыратыгъэр сомэ миллион 536,9-кIэ нахъ макIэ хъугъэ. Ащ дакIоу федеральнэ бюджетым ихъарджхэм язы Iахъэу регионым къыфэгъэзагъэ хъугъэм республикэ бюджетым щышъэу пэуагъэхъан фаер сомэ миллион 367,3-кIэ нахъыбэ хъугъэ.

Адыгэ Республикэм и Президентэу ТхъакIушынэ Аслъан Урысые Федерацием и Правительствэ и Тхъаматэу Владимир Путиным тапэкIэ зылокIэм ыпшэкIэ зигугъу къэтшыгъэ илофыгъохэм ащигъэгъозэгъагъ. Республикэм ипащэ итхыгъэ зэрэщыхыгъэунэфыкIыгъагъэмкIэ, 2009-рэ илъэсэу финанс кризисыр зыщылагъэм хэбзэIахъ ыкIи мыхэбзэIахъ мылIкоу Адыгеим къылэ-кIэхъагъэр проценти 111-рэ хъугъэмэ, илъэсэу тызыхэтым имэзи 8 икIэухэмкIэ ар проценти 120-м нэсыгъ. Ау социальнэ мэхъанэ зилэ пкъыгъохэм ауасэ ренэу зэрэхъорэм къыхэкIэу

республикэм ибюджет учреждениехэм мылIкоу апэлухъан фаемкIэ ахъшэр икIоу бюджетым къыщыдэтлIыгътэн тлэкIыну хъугъэп.

ЗэлукIэгъум икIэуххэм ялIытыгъэу Владимир Путиным УФ-м финансахэмкIэ иминистрэ пшъэрылъ фишIыгъ Адыгеим финанс лъэныкъомкIэ къыныгъоу къитджагъэхэр зхыфынхэу ыкIи бюджетым къыкIэу IэпыIэгъу зэраратын альэ-кIышт амалхэм яусэнхэу.

УФ-м финансахэмкIэ иминистрэу Алексей Кудриным зылокIэм АР-м и Президентэу ТхъакIушынэ Аслъан нытхэм аналэ зытемытыжыэу къэнэгъэ кIэлэщыкIу ибэхэм зычIэсыштхэ унэ ягъэгъотыгъэным илофыгъо игъэкIотыгъэу щигъэгъозагъ. Ащ фэдэ граждан купым субсидиэхэр ятыгъэнхэм пае Адыгеим ахъшэ тедзэу сомэ миллион 214-м ехъу ищыкIагъ. Ащ дакIоу федеральнэ бюджетым ихъарджхэм ащышхэр регионым къыфэгъэгъэхэ зэрэхъу-гъэми социальнэ пшъэрылъ заулэмэ ягъэцкIэнкIэ къыныгъохэр къызыди-хыгъэх. Пстэуми апэу ар зыфэгъэхы-гъэр социальнэ тынхэр алэкIэгъэхэ-гъэнхэр, ублэпIэ профессиональнэ гъэ-сэныгъэм иучреждениехэр Iыгыгъэн-хэр, кIэлэщыкIухэм япсауныгъэ гъэ-

пытэгъэным фытегъэпсыхъыгъэ Иофтхъаб-зэхэр зэхэщэгъэнхэр, стационар шIы-кIэм тетэу зэлэзагъэхэм ащышхэу республикэм щыпсэххэрэм санаторнэ-кур-ортнэ амалхэмкIэ япсауныгъэ изытет нахъ гъэпытэгъэныр ары.

АР-м финансахэмкIэ и Министерствэ къызэрэитыгъэмкIэ, а Иофыгъохэм язэ-шIохын пае (бюджетым издегъэштэ-ныгъи къыдыхэлъытагъэу) Адыгеим сомэ миллион 800 ищыкIагъ.

Федеральнэ министрэм зылокIэм буж республикэм и Президент журналистхэм адыриIэгъэ зэдэгущыIэгъум зэрэщы-хыгъэунэфыкIыгъэмкIэ, Адыгеим мылI-ку IэпыIэгъу къетыгъэнымкIэ пред-ложениеу къыхыгъэ пстэуми лъэпсэ ыкIи IэубытыпIэ гъэнэфагъэ яIэу алIы-тагъ.

— Адыгеим ипащэхэм амалэу щылэ пстэури агъэфедэ бюджетым зэкIэ лъэ-ныкъохэр къыщыдэтлIыгъэгъэнхэмкIэ, ау федеральнэ гупчэм илэпыIэгъу хэмилIоу социальнэ мэхъанэ зилэ Иофыгъохэр зэкIэ зэшIотхынхэ тлэкIышIтгъ. Федеральнэ ахъшэ IэпыIэгъу къытатыным епхыгъэ лъэныкъо пстэухэмкIи тызэгурыIуагъ, — зэфэхысыжъ къышIыгъ ТхъакIу-шынэ Аслъан.

Адыгэ Республикэм и Президент
ипресс-къулыкIу

«Адыгэ макъэм» иныбджэгъу лъапIэхэр!

Чъэпыогъум и 14-м щегъэжыагъэу и 24-м нэс фэгъэкIотэныгъэ зилэ кIэтхэгъу уахътэр кIошт. 2011-рэ илъэсым иапэрэ мэзих гъэзетыр къышгуфэкIоным фэиI а мэфI 10-м мыщ фэдэ уасэхэмкIэ шъукIэтхэн шъулэжыгъэ:

тхъамафэм 5 къыдэкIырэ гъэзетэу 52161-рэ индекс зилэм — сомэ 317-рэ чапыч 81-кIэ;
фэгъэкIотэныгъэ зилэхэм апае 52162-рэ индекс зилэм — сомэ 303-рэ чапыч 31-кIэ;
телепрограммэр зыдэлъэу тхъамафэм зэ къыдэкIэу 14289-рэ индекс зилэм — соми 114-рэ чапыч 53-кIэ.
Уахътэр къызфэгъэуфед — шъукIатх лъэпкъ гъэзетым!

Адыгэ Республикэм культурэмкIэ иминистрэу Чэмышъо Гъазый фэклIо

Адыгэ культурэм ия V-рэ Дунэ фестиваль хэлэжъэ-хэрэм ыкIи ихьакIэхэм гүфэбэныгъэ хэлъу зафэсэгъазэ. Адыгэхэм яижъырэ культурэ идунэ мэфэклI адыгэхэм якъош зыхъугъэ-шIэгъэхор, Кавказым цыпсэурэ къош лъэпкъхэу культурэм исаугъэт инэу нарт эпосыр зэхэ-зылъхъагъэхэм ар яеу цыт. IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм инэу тафэраз тыбзэ, тикультурэ къаухъумэн зэралъэкIырэм пае. Ахэм яшIуагъэкIэ дунаим инэмыкI культурэхэм тагурылон тэзэгъэлъэкIырэ, лъэпкъым игушъхьэлэжъ байныгъэрэ илэпIэсэныгъэрэ зыхэлъ егъэшIэрэ джэныкъо машIор Iосэщтэп.

БЭЧЫЖЪ Лейл.

Филологие шIэныгъэхэмкIэ доктор, профессор, АМАН-м и Президент, КъЩР-м итхакIохэм я Союз итхъамат.

***

Лъытэныгъэ зыфэсшIырэ Гъазый Кушыку ыкъор!

Адыгэ культурэм и Дунэ фестиваль Адыгэ Республикэм зэрэщызэхъуагъэм пае лъэшэу сызэрэщыфэразэр къасIо сшIоигъу.

Адыгэ лъэпкъыр къэнэжъынымкIэ, дунаим тет адыгэ пстэуми зэгурылонгъэ-зэдэгъэштэныгъэ азыфагу илэнымкIэ, Темыр Кавказым дахэкIэ игуэу ашIынымкIэ ащ мэхъанэшхо иIэу цыт.

ХьакIэхэмкIэ ренэу зынэу ихыгъэ Адыгеим ыкIи ткъош адыгэхэм тафэлъало цыIэкIэшIу яIэнэу, дунаир мамырэу псэунхэу.

КъБР-м культурэмкIэ иминистрэу ФЫРЭ Руслан

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм

Научнэ-практическэ IофшIэнымкIэ, IэпIэсэныгъэ ин зыхэлъ кадрэхэр гъэхъазыргъэнхэмкIэ гъэхъгъэ инхэр зэралъэжъэхэм ыкIи апшъэрэ еджапIэр зызэхашагъэр илъэс 70-рэ зэрэхурэм афэшI Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытху тхыIь афагъэшъошагъ:

— Бэгъырэкъо Хьазрэт Заурбэч ыкъом, ГОУ ВПО «Адыгэ къэралыгъо университетыр» зыфилорэм урыс филологиемкIэ икафедрэ ипрофессор;

— Макеев Виктор Михаил ыкъом, ГОУ ВПО «Адыгэ къэралыгъо университетыр» зыфилорэм философиерэ социологиерэкIэ икафедрэ идоцент;

— Питеев Виктор Григорий ыкъом, ГОУ ВПО «Адыгэ къэралыгъо университетыр» зыфилорэм экономикмерэ гъэIорышIэнымерэкIэ икафедрэ ипрофессор;

— ЦуукI Анжелэ Къэплъан ыпхъум, ГОУ ВПО «Адыгэ къэралыгъо университетыр» зыфилорэм тарихымкIэ икафедрэ ипрофессор.

ШIэжъ пхъэмбгъухэр кыызэIуахыгъэх

Мамхыгъэ гурыт еджапIэм илъэсыбэрэ идиректорыгъэу, ар ылъэ теуцонымкIэ Iофышхо зышIагъэу Тыу Шумафэрэ мы еджапIэм щеджагъэу, Советскэ Союзым и Пыхъужъэу Павел Чаловымрэ яшIэжъ мыжъобгъухэр Iоныгъом и 2-м къоджэ еджапIэм кыищызэIуахыгъэх.

Мы хъугъэ-шIагъэм фэгъэхыгъэ зэхэхэм кыбрагъэблэгъагъэх къоджэдэхэм анэмыкIэу республикэм щызэлъашIэрэ цыфхэу Мыекъуапэ щыпсэухэрэр. Ахэм ащыщ Хэгъэгу зэошхом ыкIи IофшIэным яветеранэу Тыу Аминэ, журналист цIэрылоу Шэхъусэжъ Хьаджэрэтбий, илъэсыбэкIэ узэкIэ-Iэбжымэ гъэсэныгъэмкIэ район отделым ипэшагъэу Владимир Шахановыр ыкIи нэмыкIхэр.

ЗэлукIэр кыызэлуихыгъ ыкIи зэришагъ депутатхэм ярайон совет итхъаматэу Гъыщ Долэт. Район администрацием ипащэу Хъуажъ Налбий зэлукIэм кызыщэгъушIэм, еджапIэм гъогоу кыкIугъэр кIэкIэу кыIотагъ. Тыу Шумафэ мы еджапIэр ылъэ теуцонымкIэ,

хэхъоныгъэ ышIынымкIэ Iофэу ышIагъэм осэшхо кыфишIыгъ. Тыу Шумафэ, мы еджапIэм щеджэгъэ кIалэу лыхъужъныгъэ зезыхъгъэ Павел Чаловыми шIэжъ пхъэмбгъухэр къалэжыгъэу ылытагъ. Администрацием иахъщэкIэ мрамор шIуцIэм хэшIыкIыгъэ пхъэмбгъухэр зэрэрагъэшIыгъэр кыIуагъ.

ЕтIанэ зэхэхэм кышыгушIагъэх хьакIэхэм, еджапIэм иIофышIэхэм ащыщхэр. ЕджапIэм идиректорэу ШатIыжъ Аскэрбий кыызэгъушIэм, къекIолагъэхэм зэрафэразэр кыIуагъ, кытIэкIэхъухэрэ ныбжыкIэхэм яхэгъэгу шIу алъэгъоу пIугъэнхэмкIэ шIэжъ пхъэмбгъухэм яшIуагъэ кыызэрэкIоштыр кыыхигъэщыгъ.

(Тикорр.).

Адыгеим фэгъэхыгъэ журнал

Наукэм фэгъэхыгъэ зэлъашIэрэ журналэу «Достояние поколений» зыфилорэр Москва кыыщыдэкIы. 2009-рэ илъэсым ия 3-рэ номерэу кыыхаутыгъэр Адыгэ Республикэм ехыIлагъ. Ар кыыдалыти, Адыгеим и Лъэпкъ музей щызэхашагъэ зэлукIэм журналым щытегушIагъэх. Культурэм иIофышIэхэм, тарихым пылхэм яеплъыкIэхэм тшIогъэшIэгъонэу тядэлугъ.

АР-м и Лъэпкъ музей идиректорэу Джыгунэ Фатимэ зэхэхэр пэублэ гушыIэкIэ кыызэлуихыгъ. Адыгеим ихъарзынэхэм, культурэмкIэ игъэхъагъэхэм, Мыекъопэ культурэм итарихъ къэбархэм, лъэхъаным диштэу агъэцэкIэрэ Iофыгъомэ Адыгеим и Президентэу ТхьакIушынэ Аслъан зэрахэлэжъэрэм, пшъэрылъэу зыфагъэуцухэрэм къатегушIагъ АР-м культурэмкIэ иминистрэу Чэмышъо Гъазый.

Зэхэхэм кышыгушIагъэх тарихълэжъхэу, культурэм иIо-

фышIэхэу журналым икыдэгъэкIын хэлэжъагъэхэу Унэрэкъо Мирэ, Хъоткъо Самир, ЦыпIынэ Рустем, нэмыкIхэри. АР-р зызэхашагъэр илъэс 19 зэрэхъугъэм зэлукIэр рапхызэ, лъэпкъ культурэм зызэриушъомбгъурэр хагъэунэфыкIыгъ.

Журналыр Урысыем щызэлъашIэ. Шъо зэфэшъхъаф сурэтхэмкIэ гъэкIэрэкIагъэ. ЛэупэкIэ Нурбий, ЕмыкI Нурджанэ, Шъхьэлэхъо Светланэ, Унэрэкъо Рае, Алексей Резепкиным, Шэуджэн Налмэс, Джыгунэ Фатимэ, Хъоткъо

Самир, Владимир Эрлих, нэмыкIхэми ятхыгъэхэм Адыгеир нахъышIоу уагъашIэ.

Археологием, кадрэхэм ягъэхъазырынкIэ гумэкIыгъохэр зэрэщыIэхэм къатегушIагъ археологэу Тэу Аслъан. Адыгеир Урысыем ыкIи дунаим нахъышIоу ащашIэным, туризмэм зегъэушъомбгъугъэным апае ащ фэдэ журналхэм яшIуагъэ кытэкIышт. Тхьаегъэпсэух зэхэщакIохэр.

ЕМТИЛЪ Нурбий.

КЪЭБАРЫКIЭХЭР

Iофым фэгъэзэгъэщтхэр кыыхахыгъэх

Сабый ыпIунэу къалызыхы зышIоигъохэм Iоф адэзышIэшт органхэм якъыхэхынкIэ Адыгэ Республикэм гъэсэныгъэмрэ шIэныгъэмрэкIэ и Министерствэ икомиссие Iофэу ышIагъэм икIэуххэр зэфахысыжыгъэх. Ахэм джы министерствэм ташегъэгъуазэ.

Ащ фэдэ фитыныгъэ зилэу комиссием кыыхыгъэр организациитIу мэхъу. Ахэр:

— Адыгэ Республикэм гъэсэныгъэ къэзытырэ иучреждениеу кIэлэцIыкIухэу психолого-кIэлэгъэджэ ыкIи медико-социальнэ IэпыIэгъу зыщыкIагъэхэм Iоф адэзышIэрэ учреждениеу «ДиагностикэмкIэ ыкIи консультации шIыгъэнымкIэ Гупчэр»;

— гъэсэныгъэ къэзытырэ къэралыгъо учреждениеу «КIэлэцIыкIу ибэхэм ыкIи нытыхэм къалахыгъэхэм я «Адыгэ республикэ еджэпIэ-интернат».

IэпыIэгъу кыитфэхъухэрэм тафэраз

Тикъуаджэу Мамхыгъэ къэхэлъитIу иI. Сэ сызыфэгъэзэгъэр къоджакIэмкIэ щыIэр ары. Непэ фэдэ лъэхъанэу зэкIэри лъэпIэ дэдэу, уасэхэм уакIэмыхъэу зыщыщытым цыфхэм яздэлэжъныгъэ ишIогъэшхо къэкIо, Iофыгъуабэ кIочIэ зэхэлъкIэ зэшIохыгъэ мэхъу. КъоджэдэхэмкIэ ащ мэхъанэшхо иI. Мары тэри хьадэ фэIо-фашиэхэм язехъан ищыкIэгъэ пстэуми язгъэгъотынкIэ кын тлэгъоу кыыхэкIы, ау мылкъу зилэ кIалэхэм яшIуагъэ, ахэм яIэпыIэгъу кыитлэлэсышт, лъэшэу тафэраз. Ахэм ащыщэу апэ зыцIэ къесIо сшIоигъор фермерэу Отэщыкъо Аслъан ары. Мыщ иунэ мылкъу щыщэу сомэ минитф

бэмышIэу кытитыгъ къэнэ-тIэхэхэм яшIын пэлудгъэхъаным пае. Ащ нэмыкIэу етлани сомэ мини 10 кыитфитIупщыгъ къэхалъэм ищыкIэгъэ Iофыгъохэр рызэшIотхынхэу.

ТикIалэхэм ахэтых пхъэмбгъу кубометри 10 — 12 кыитфэзыщэфыгъэхэр. Ахэр ХьорэлI Юр, ШатIэкъо Сэфэрбий, Зэфэс Заурбий.

Къуаджэм дэт гъогушI организацием ипащэу Зэфэс Нуралий, тищыкIагъэ зыхъурэм, транспортэу тызыфаер кытеты. Ар имыкыоу, къэхалъэм кIуагъэхэр ошхымы осымы зычIэхъанхэ алъэкIышт бгъагъэ щыдгъэуцуным пае а кIалэм сомэ мин 20 кытитыгъ, къэхэлъэ IухъапIэми асфалыт

кыитфитытарыгъэлъхъагъ.

ЗилэпыIэгъу кыитлэIэсыхэрэм ащыщ Джэдэжэ щэ заводым игенеральнэ директорэу Сергей Гусейновыр. Къэхалъэм щызэшIохыгъэнхэ фэе Iофыгъо зэфэшъхъафхэм апэлудгъэхъаным пае ащ сомэ мин 40 кыитфитIупщыгъ, лъэшэу ишIуагъэ кытитгъэкIыгъ.

Адыгэхэм, зыгу къэбзэ цыфхэм сыдигъуи яшэн зэдэлэжъныгъэр. Ар зыщызымыгъэгъупшэрэ, а шэн дахэр зигъогогу кIалэхэу IэпыIэгъу кыитфэхъухэрэм «тхьашъуегъэпсэу» ятIо тшIоигъу ыкIи кыным къащухъэу, хъарыр къабэкIэу, псауныгъэ яIэу бэрэ щыIэнхэу тафэлъало.

ЛIЭХЪУСЭЖЪ Мурадин. Мамхыгъ.

Адыгэ Республикэм и Президентрэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинетрэ лъэшэу гухэкI ащыхъугъ Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэхъумэгъэнымкIэ изаслуженнэ IофышIэу, РСФСР-м изаслуженнэ врачэу ХьакIмэфэ Кимэ Хьамедэ ыкъом идунай зэрихъожьыгъэр ыкIи ащ игупсэхэмрэ илахылхэмрэ афэтхъаусыхэх.

(Къызыкълэыкълэрэ Ионыгъом и 29-м къыдэкъыгъэ номерым ит).

«Юфым рыклорэмкълэ сэ макъэ къэзгъэлущт» зэрилогъагъэр Валентина Александровнам шыгъушпагъэп — хъуштыр зэхъухэм, зэрэхъугъэр зытетым тетэу, официалнэу шымытэу, ежъ ыпкъ къыкълэыкълэ къыфитхыгъ. Зыгорэм иписъмэ уеджэныр, ащ нэмыкълэр шыбгъэгъозэнхэр тлэкълэ къэкълэрэп, ау ежъ Аслъанбый сэ а писъмэм сыригъэджэгъагъэу зэрэщытым къыхэкълэу, етланэ ащ фэшъхъафэу къытхырэ зэрэмышгъэфым ыкълэ ар Верховнэ Советым унашъоу ышлэгъэм зэрехъылагъэм ыкълэ ежъ бзылфыгъэм ащкълэ игукъао къызэрэхъышрэм апае, тхылъыпкъ тхъапэм итыгъэр къэсэтхыжы:

«Дорогой Асланбий, Вы, не сомневаюсь в этом, заждались моего сообщения по поводу решения Президиума Верховного Совета по поводу Вашего дела. Так вот теперь, когда уже окончательно рассмотрен вопрос и вынесено подлежащее изменению решение, ставлю Вас в известность об этом.»

К сожалению, я должна Вас огорчить /я сама это очень, до глубины души переживаю/, но присвоения Вам звания Героя Советского Союза не состоялось. Дважды рассматривались на высоком заседании Ваши материалы. Первый раз все шло нормально — решено было положительно. Но мы не успели даже составить список награжденных на этом заседании, как неожиданно почта принесла телеграмму и письмо, в которых авторы категорически требуют не присваивать звания Героя родному брату предателя Родины, служившего фашистам, расстрелявшего советских людей, в том числе и коммунистов, повешенного решением военного Суда на площади перед жителями райцентра. Тогда Председатель затребовал эти материалы и на следующем заседании, прошедшем в следующий день, отменили прежнее решение, заменив высокое звание на орден Красной Звезды.

Очень больно и обидно, но тут ничего не поделаешь — родной брат сыграл роковую роль. Не зря тогда Вы мне выразили по поводу того, что Вы о нем тревожитесь. Чего только не бывает в жизни — двух братьев разделила война, развела по разные стороны баррикады.

Судьба распорядилась очень жестоко — один брат сражался с врагом не щадя своей жизни, другой перекрутил его высокую заслугу, совершив предательство, что стало несмысленным

позором для всей семьи, для всего рода. Глубоко сожалею и сочувствую, но беда в том, что в этой истории что-то исправить по другому и повернуть в какую-то другую сторону невозможно. Придется все понять умом и сердцем и выдюжить эту выпавшую на долю тяжесть. Очень хочу, чтобы мое душевное слово стало Вам поддержкой в какой-то степени в Ваших переживаниях, естественных в таких случаях. Больше думайте о своем здоровье, о родителях, старайтесь, чтобы эмоции Вас не одолели и не взяли верх над Вашим разумом.

Не скрою: мне весьма было приятно встретиться и познакомиться с Вами, о чем не забываю никогда и помню очень тепло. Мне хотелось с самого начала, чтобы это наше знаком-

Къуныжъ Мыхъамэт ЗЭШИТТЮ Повесть

*ство получило сближающее нас раз-
витие.*

Прошу об одном: если Вы найдете возможным, то напишите мне — адрес я Вам давала. Впрочем, можете и позвонить — телефон также у Вас есть.

Дорогой Асланбий, в конце письма хочу посоветовать Вам /если такое допустимо/: успокойтесь и думайте серьезно о своем здоровье.

Ваша В.Заболоцкая.

***

Мы писъмэр къыфэкълоным шыгугъыжыгъэп, ежъжыштыгъэп Аслъанбый. Ау сыда ыгу къытэтынэу ащ къыфыхыгъэр? Зымкълэ, гупшысэ-гумэкълыгъохэу зыхэтыхъэхэм къащигъэкълэгъэп, къахигъэхъуагъ нахъ. Ятлонэрэмкълэ, зэпстэуи зэхэугуфыкълыгъэ нэфагъэ горэ къахильхъагъ.

Госпиталым ыуж ядэжъ къэкълэжы, ыш икълэбар зытетым тетэу къызешлэм, джэнджэш хэмылжыгъэу Аслъанбый зэкълэ къыгурылуагъ, къыгурылуагъ Героицэр къыфаусыгъэмэ е къыфаусынэу шытмэ, макъэ горэ джыр нэс къызкълэмыгъэлугъэр, ащкълэ Батырбый изэрар къызэрэкълуагъэр. Ар бзылфыгъэм шхъхъи-хыгъэу, тэрзэу къытхыгъ.

Нэужым къызэришлагъэмкълэ, Юфыр зэрэхъугъэр мары. Командованиеу Аслъанбый зыхэтыхъгъэм къаригъэхыгъэ документхэри, нэмыкълэу ищыкълэгъэхэри комиссиэм шыщэу зэратыгъэм Президиумым и Тхъаматэ ыпашхъэ рилъхъанэу ыгъэхъазырхи, фикъи ритыгъэх. Тхъаматэм ышти, хэплъагъ, зэхэсыгъом къахильхъащт тхылыпкъэхэм гъусэ афишли, ыгъэтлэылыгъ. Зэхэсыгъори шылагъ ыкълэ Аслъанбый Героицэр къыфагъэшъошагъ.

Джы печатым, гъэзетхэм аратышт Указым итышт спискэу Аслъанбый фэшъхъафэу джыри нэбгыритф зэрытыр агъэхъазырэу Юфышлэхэр шысхэу почтэм писъмэрэ телеграммэрэ къыхыхыи, къаритыгъэх. Зеджэхэм, апэу еджагъэм ыгу къызэрорэр къыхэхэу къылуагъ: «Боже мой, что это еще? Как не повезло парню!» Телеграммэр нафэ — ар машин-

кэлэ хэутыгъ. Писъмэр къэзытхырэм, къамышлэным пает, къуащэу модыкълэмыдыкълэ Ионтлагъэу къытхыгъ. Кытхырэ Аслъанбый ыш екълылагъ. Зы цыпэ цыкълэу гори хымыгъэзэу Батырбый къехъулагъэр зэкълэ къелуатэ. Кълэхэу мыр къыфешлэжы: «Нельзя ни в коем случае присваивать такое высокое звание родному брату такого негодая, предателя нашей великой Родины, палача, служившего верой и правдой фашистским захватчикам, оккупантам, как глава полцаев. Он осужден, повешен. Так ему и надо. Если один брат будет Героем, то это будет для другого оправданием. Народ это не примет. Хотя брат за брата не отвечает, но здесь особый случай, особая статья».

Верховнэ Советыр икълэрыкълэу Юфым хэплъэжынэу хъугъэ. Тегушылагъэхкъытегушылэжыгъэх. Акъыл тэрэзым, шыпкъагъэм, законным изехакълэу лылушыкълэ алъытэхэу шысыгъэхэм нэмыкълуапкъи гъэзапкъи къыфамыгъотэу, къыфэгъотынэуи фэмыхэу, зэдырагъаштэу кълэх унашъоу зэблэпхъужын умылгъэкълыштыр ашлэгъ: «Брат предателя не заслуживает звания Героя Советского Союза. Отказать».

***

Джары зэкълэ зэрэхъугъэр. Валентина

Александровнам къыфитхыгъэмэ, ежъ ышхъэкълэ къышлагъэу къыхигъэшыгъэхэмэ Юфым зэкълэыкълэуагъэу илагъэр нэфэ шыпкъэ къыфашлэгъ. Госпиталым къыкълэжыгъэу къэбарыр къызешлэм, ыгукълэ, иакълэыкълэ къыгурылуагъ ежъ Аслъанбый Героир къыратынымкълэ ышнахыжъ къыкълугъэ гъогум къыфыхыгъэм изэрар къызэрэкълыштыр.

Ау ар къызэрэрамыгыштыр ащ фэди-зэу ыгу хэтлэсхъагъэу шытыгъэп. «Ащ бгъэшлэгъон хэлъэп. Сэщ нахъи нахълэыгъэ зрихыагъэу, ыпсэ емыблэжыу зэуагъэу тхъапшымэ а цлэр арамътэу къэнагъэха! — ыгукълэ зыдэгущыпкъэжы. — Шыпкъэ, ар пшлагъэм, шынагъо пхэмылэу пшым узэрэпуцужыгъэм тегъэу, елытыгъэу къыпфаусыныр — ар шытхъушху. Ащ зи мыхъон епълэлэнэу шылэп. Ащ фэдэ шытхъум лъэпкъым ухъыханымрэ зэфэбгъэдэнха плъэкълыштыгъэп».

Джа гупшысэр ары ренэу ышхъэ илтыр, шымыгъушпэрэр, ыгу зыгъэузырэр. Хэт луклагъэмэ, а зылуклагъэмэ ышхъи ар зэрилъым гу лъетэ ыкълэ ауштэу зэрэщытымкълэ хэукъорэп. Ыш екълылагъэу зи къыхамыгъэпсымы, аушгъэфымы, джа зэраушгъэфырэм зэкълэ къелуатэ, къыгурегъало. Загорэ ыгу лэ дэдэу къызэхэхъэ, зымы фэмыежыу, зи шломыгъэшлэгъоныжыу мэхъу. «А бомбэу улэгъэ пчъагъэр къыстезылыхъагъэм сылуиыхыжыгъэмэ, джы гукъаоу сызыхэтэр сшхъащыхыштыгъ. Ау сыд пшлэна? — ауштэу хъун фэягъэ».

Аужырэ мазэм Аслъанбый ипсауныгъэ хэпшылкълэу къызэлыхъагъ: улагъэу тельхэм икълэрыкълэу узыр инэу къыгъэтэжыу, къагъэгумэкълэу къекълугъ, ыгу къыдэлгъыштым фэдэу къытео, мэузы. Къэтэджырэр, плэм къыхэкълэу. Зэрэунагъоу къыкълэрыс. Зы такыкълэ зэкълэми ынэгъу къафигъази, лупкълэу, пыгыгъо-пычыгъоу ыпэм фэдэу зэпимыщэу, занкълэу къыложыгъ: «Ай-анасын, Батырбый...»

***

... Пчэдыжыу Батырбый зыщыпалгъэгъэ мафэм тегъэу Аслъанбый ыпсэ хэкълыгъ. Къышхэм яшагу хъадэгъэшхом зыкълэщылэгъыгъ. Щэджагъом дэжъ къоджэ къэхалэм ахы, шхъафэу агъэтлэылыгъ. Ыужым янэ зэллэм, сэмэгумкълэ къыгуальхъагъ. Етланэ ятэ джабгъумкълэ къагъэтлэылыгъ.

Къашхъэмэ уцхэр куоу, лъагъэу къатекълэжыгъэх, къэнэтлэхэхэр чыгум етлэсэхыгъэхэу ерагъэу къыхэхых. Алъыплэн шылэжып...

ГАЗЫР

Коммунальнэ комплексым чыфабэ телъ

Тызыхэт илъэсым илэныгъо и 27-м екълулэу къызэралыгъагъэмкълэ, Адыгеим икоммунальнэ комплекс хэхъэрэ предприятиехэм гъэстыныпхъэ шхъуантлэу агъэстыгъэм пает къатыжынын фэе чыфэу ателтыр сомэ миллиони 133-м нэсыгъ. Ыпэкълэ чыфэу ателтыгъэр илъэсыр къызыхъагъэм къышчыублагъэу сомэ миллион 19-кълэ е процент 16,8-кълэ нахыбэ хъугъэ.

Унэхэм ягъэфэбгъэу палгъэ екълулэу чыфэхэмкълэ зылэфхэр нахъ дзеу гъэлсыгъэхэр Кошхъэблэ ыкълэ Джэджэ районхэм арыт коммунальнэ хызмэтшлэлэхэр ары. Кошхъаблэхэм сомэ миллион 15, Джэджэ районым итхэм сомэ миллион 17 чыфэу ателъ. Илъэсыр къызыхъагъэм къышчыублагъэу мы районхэм чыфэу ателтыгъэр сомэ миллиони 2,2-кълэ ыкълэ сомэ миллион 1,6-кълэ нахыбэ хъугъэ.

Адыгеим икоммунальнэ комплекс хэхъэрэ организациехэм янахыбэр муниципальнэ унитарнэ предприятиехэу шытых ыкълэ ипалгъэм екълулэу газыпкълэр ахэм къызэрамытырэм нахыбэмкълэ лъапсэ фэхъурэр организациехэм ялофшлэкълэ муниципальнэ хабзэр ыкълэ чыплэ зыгъэ-Юрышлэжыным иорганхэр зэралымы-

плэхэрэр, аналэ зэратырамыгъэтырэр ары. Шэны зэрэхъугъэу, чыфабэ зэтэгъэгъэ районхэм хызмэтсехъаным шуагъэу къащырагъэтырэр инэп, котельнэ оборудованиеу агъэфедэрэр жъы хъугъэ ыкълэ макълэ ахэм шуагъэу къа-тырэр.

ООО-у «Адыгрегионгазым» ыкълэ ОАО-у «Адыггазым» ягенеральнэ директорэу Сергей Колесниченко республикэм икълэлэ ыкълэ район муниципальнэ образованиехэм япашэхэм бэрэ адэгущылэ, организациехэм япашэхэм алокълэ, чыфэхэр къэтыжыгъэнхэм тегушылэх. Хэбзэ органхэм мы къыныгъом нахыбэу аналэ тырагъэдзгъэным пает, газымкълэ чыфэхэм язытет екълылэгъэ къэбар газыр афэзытлупшырэ организацием алгыгъэлэсыгъ.

Газым ыуасэ коммунальнэ хызмэттым иорганациехэм зэратырэ шлыкълэм ахэм япашэхэм деловой нэшанэу ахэлъыр зыфэдэр нафэ къэшлы. Мышкълэ къэпхын плэкълышт шысэшлэхэр шымылэхэу плон плэкълыштыгъ. Гушылэм пает, зигъо тынхэр проценти 100-м нэсэу къатых мыхэм афэдэ предприятиехэм: Тэхъутэмыкълэе

районымкълэ ООО-у «Теплоэнерго-1», ООО-у «Стрелец», ООО-у «Зенит-2» зыфилохэрэр, Красногвардейскэ районымкълэ МП-у ЖКХ «Красногвардейское» ыкълэ МП-у «Хъатикъуае» зыфилохэрэр, Теуцожь районымкълэ МП-у ЖКХ-р, Мыекълэ районымкълэ ООО-у «Теплотехник» зыфилохэрэр ыкълэ Джэджэ районымкълэ МП-у «Келермесское» зыфилохэрэр.

Арэу шытми, ушхъагъухэм, телъхъапэхэм алыхыгъухэрэр коммунальнэ предприятиехэм ахэтых. Коммуникациехэр жъы зэрэхъугъэхэр ыкълэ тарифхэр зэрэцылкълухэр телъхъапэл ашлэхэу ипалгъэм екълулэу газыпкълэр къагырэп, чыфэу ателым хагъахъо.

Газыпкълэр ипалгъэм къэзытырэ организацием гъэстыныпхъэр икълэу фэди-зэу лэкълэгъэхъэгъэным пает, ООО-у «Адыгрегионгазым» чыфабэ зэтэгъэгъагъэхэм газэу афитлупшырэм къышчыгъэкълэн ыкълэ къыгъэуцулэп фаеу мэхъу. Илъэсыр къызыхъагъэм къышчыублагъэу Джэджэ ыкълэ Кошхъэблэ районхэм якоммунальнэ предприятии 4-мэ гъэстыныпхъэу афатлупшырэм къышагъэкълэн фаеу хъу-

гъагъэ. Непэ екълулэу ахэм гъэстыныпхэр афатлупшырэр. Чыфэхэр зэтэгъэгъэрэ предприятиехэмкълэ а шлыкълэр къы-хъащт илъэсми агъэфедэшт. Ау къэлэгъэн фае коммунальнэ фэлэ-фашлэхэр зыгъэфедэрэ чыфхэр фабэр къагытырэ организациехэм мысагъэу ателтым ыпкъ къыкълэу кын хэтыхнэ зэрамылэкълыштыр.

Арышъ, ООО-у «Адыгрегионгазыр» ыкълэ ОАО-у «Адыггазыр» Адыгеим икоммунальнэ комплекс хэхъэрэ организациехэм япашэхэм къаджэх газыпкълэмкълэ чыфэу ателхэр къызэратыжыштыр шлыкълэм иамалхэр зэрахъанхэу, унэхэм ягъэфэбгъэу палгъэу къэсыгъэм зэрифышуашэу екълэлэнхэу. Чыфэхэр зэтэгъэгъэрэ предприятиехэм япашэхэр чыфэхэм афэ-гумэкълыхэрэр, ащ тетэу лэфшлэныр бэрэ зэхэпшэн плэкълыштыгъ. Икълэхым къэлуагъэмэ хъушт тызыхэт 2010-рэ илъэсым пыкълыгъэ палгъэм чыфэхэу сомэ миллиони 9,1-рэ къыгъэтыжыгъэным телъытэгъэ тхылы 680-рэ судым зэрэлъыдгъэлэсыгъэр.

**ООО-у «Адыгрегионгазым»
инпресс-кълыку.**

Къыхихырэр зэблихъунэу фаеп

Исэнэхъат зэблэзымышхурэмэ Пэнэшгу Мыхьамодэ ащыц. Адыгэ Республикэм футболымкIэ и СДЮСШОР идиректор игуадзэу 1985-рэ илъэсым къыщыублагъэу Иоф ешIэ. ИмэфэклI мафэ нэпэ зэрэхигъэунэфыкIыщтым ехьулIэу тызылокIэм иныбдэжгъухэр, дэгъоу зышIэхэрэр къытэлъагъэх гуцылIэ фабэхэр фэтIонхэр.

Адыгэ къэралыгъо кIэлэ-егъэджэ институтыр къэсы-ухыгъ. 1992-рэ илъэсым къы-щегъэжыагъэу Владимир Га-пон тидиректор.

— **ФутболымкIэ СДЮСШОР-м ишгъэрылI шхьаIэу цыгуилэр къытаIоба.**

— КIэлэцIыкIухэрэ ныбжы-кIэхэрэ дгъэсэнхэм, гъогу тэрэз тетцэнхэм тыпылI. СпортымкIэ мастерхэр ЗекIогъу Муратэ, Шы-умэфэ Рэмэзанэ, Куних Руслэанэ, Константин Лепехиныр, Андрей Кобенкэр, ХьокIо Къэплэанэ, Игорь Фильченкэр, Андрей Уше-ниныр, нэмыкIхэри тиеджапIэ къычIэуагъэх. Мыекъуапэ щагъэ-сагъэхэр «Зенит», «Терек», «Ру-бин», «Кубань», фэшхьаф коман-дэм ахэтхэр дэгъоу зэрешIэхэрэр телевизорымкIи зыплъэгъухэкIэ угушIо къодыерэп. Уикъалэ, уиреспубликэ уарэгущо.

— **Илъэхэр зызэбгъапыцхэкIэ командэ анахь дэгъухэр зышгуи-лагъэхэр къыхэзэгъэцыха?**

— 1991-рэ илъэсым Адыгэ Рес-публикэм изаслуженнэ тренеру Тэтэр Нурбий зипэщэ ныбжыкIэ командэр Урысыем ичемпион зэ-рэхьугъагъэр егъаши сшыгъупшэ-жыщтэп. Шэуджэн Хьасамбий, Пэунэж Азэмаг, ХьокIо Къэплэан, нэмыкI футболист дэгъухэр коман-дэм къыхэкIыгъэх. Пэунэж Азэмаг «Спартак» Москва рагъэб-лагы, шешIагъ.

— **Тренер-кIэлэегъаджэу Иоф зыдэтилагъэр макIэп.**

— Зыми сыгу езгъабгъэрэп. ЛэжыапкIэр зэрэмакIэм пае Иоф-

шIапIэм Iукиджыгъэхэр къахэкIы-гъэх. Анатолий Пономаревым, Александр Пахомкиным, Юрий Филипповым, Семен Манаширо-вым, Тэтэр Нурбий, Виталий Ак-сеновым, нэмыкIхэми илъэсыбэ-рэ Иоф адэсшIагъ. Спорт пэолтэ зэтэгъэпсыхьагъэхэр тимыIэхэу гугъыныгъэу ахэлнымкIэ кIэлэцIы-кIухэр зэрагъасэщтыгъэхэм уасэ сыдигъуи афэтшIыщтыгъ.

— **ЗыцIэ къепIуагъэхэм аужкIыкIыгъэхэри къыхэзэгъэцыха. Иоф зэдашгуиIэзэ ныбдэжгъу шгуэрэзэфэхьурэр сшIэ.**

Мыхьамодэ мэщхы, илофшIэ-гъухэм альэныкIокIэ маплъэ.

— Юрий Манченкэр, Александр Вольвач, Владимир Финьковыр, Александр Кубабшевыр, нэмыкI-хэри тинепэрэ ныбжыкIэхэм ятре-нерых. ХьокIо Къэплэан сэнау-щыгъэ зыхэлэ кIэлэцIыкIухэм альэхьу, ащи тыщэгугъы.

— **ШгуиеджапIэ икъутамэхэр районхэм ащылIэхэм уакъыщыт-хъунэу гъэхьагъэ яIоба?**

— Коцхьэблэ кIэлэцIыкIухэр хэгъэгум изэнэкIокIухэм ахэла-жъэхэи, хагъэунэфыкIырэ чIыпIэ къыдахыгъ, тренерыр Юсуп Рус-лэан. Мыгъэ АдыгкIалэ ифутбо-лист ныбжыкIэхэр ХьаджэбыекIо Мурат зипашэмэ Урысыем ятIонэрэ чIыпIэр къыщыдахыгъ. АрышI, ты-зыщыгъхъун тIлэкIыщтыр макIэп.

— **Мыхьамод, футболистхэр зыцагъэхьазырыр ишIолгыр гун-чэ еджапIэр Мыекъуапэ къызэрэ-щыгъэуахыгъэм ишIуагъэ къакIоу олгыта?**

— Ти Президентгэу ТхьакIушынэ

Аслэанэ, Премьер-министрэу КъумпIыл Муратэ яшIушIагъэ къы-хэзэгъэщынэу сыфай. СтадионкIэу «Юностир» тIлэ хьугъэ. ТиеджапIэ нэбгырэ 721-мэ зыщагъасэ. ЗэкIэри футболист цIэрыIо зэрэмыхъуштыр тэшIэ. Наркоманием щытыхъумэн-хэм, псауныгъэ пытэ яIэным, цы-фышIу хъунхэм пае спортым имэ-хьанэ зыкIэIэты. Тикъуаджэхэм футбол ешIапIэхэр ащагъэпсых. Республикэм испорткомитет итхьа-матэу ХьасаныкIо Муратэ ащ игуадзэу ДжармэкIо Юсыфрэ тие-джапIэ къыльгэплъэх, тищыкIэгъэ тренер-кIэлэегъаджэхэр тштэн-хэмкIэ Iэпылэгъу къытфэхьух.

— **Футболыр уищылэныгъэ хэ-мытыгъэхэм сыда ишIуащтыгъэр?**

— Ащ фэдэ упчIэ къысэптыщт-ми сшIагъэп. Футболыр — сищы-Iэныгъ. ЗэлашIэрэ футболист сы-мыхъугъэми, къыхэхыгъэ гъогум сырыкIэгъожьырэп.

— **Адыгэ Республикэм изэнэ-кIокIухэм, турнирхэм судья шхьаIэу уахэлажъэ.**

— Ари сищылэныгъэ щыц. Фут-бол ешIэ зышIомынгъохэр зэхэп-щэнхэр, бгъэдэлонхэр Иоф гъэшIэ-гъонэу сэлъгытэ.

— **Уагъэпшыгъэба?**

Ащ фэдэ ИофшIэнхэр згъэца-кIэхэзэ зызгъэпсэфэу къысщэхьу.

— **Анахьэу узыфгъумэкIырэ ко-мандэр къытаIоба.**

— МыекIопэ «ЗэкIошныгъэр» ары сигупсэр. «Динамо» Москва сыйлэплъэ. ЕштрэклI Владимир ко-мандэм шешIэу зеублэм сыгу ри-хьыгъагъ. Къыхэхьырэр зэблэс-хъунэу сыфаеп.

— **УимэфэклI мафэ пае тигъэ-зетеджэмэ ацIэклI сыпфэгъушIо. Тхьэм бэгъашиI уеши.**

— Тхьауегъэпсэу.

Сурэтым итыр: **Пэнэшгу Мыхьа-мод.**

Зэхэзышагъэхэр:
Адыгэ Республикэм
и Къэралыгъо
Совет — Хасэр,
иминистрэхэм
я Кабинет

КъыдзыгъэкIырэр:
Адыгэ Республикэм
лэапкIэ ИофхэмкIэ,
Iэкиб къэралхэм
ащыпсэурэ тилъэп-
къэгъухэм адырIэ
зэпхыныгъэхэмкIэ
ыкIи къэбар жъу-
гъэм иамалхэмкIэ
и Комитет
Адресыр: ур.Кре-
стьянскэр, 236

**Редактор
шхьаIэр
ДЭРБЭ
ТИМУР**

**Редакциер
зыдэшыIэр:**
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шхьаIэм
иапэрэ
гуадзэр:
52-49-44,

редактор гуадзэр-
пшгъэдэкIыжэ зы-
хьырэ секретарыр:
52-16-77.
E-mail:
adygvoice@mail.ru

**Зыщаушыхьаты-
гъэр:**
Урысые Федерацием
хэутын ИофхэмкIэ,
телерадиокъэтын-
хэмкIэ ыкIи зэлъы-
IэсыкIэ амалхэмкIэ
и Министерствэ
и Темуыр-Кавказ
чIыпIэ гъэоры-
шIапI, зэраушыхьа-
тыгъэ номерыр
ПИ №10-3892

Гъэзетым къыхиу-
тыхэрэм мышып-
къагъэу къахафэ-
хэрэмкIэ къэзыт-
хыгъэхэм пшгъэдэ-
кIыжэ ахы. Къа-
тхэхэрэмрэ гъэзе-
тым щылажэхэрэ-
рэмрэ яеплэыкIэ
зэтемыфэн ылгъэ-
кIыщт. Гъэзет-
еджэхэм къыт-
фагъэхьырэ тхы-
гъэхэр зэхэтфы-
хэрэп ыкIи къэ-
зытхыгъэхэм
аIэклэдгъэхьа-
жыхэрэп.

Зыщыхаутырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

**Пчъагъэр
5253
Индексхэр
52161
52162
Зак. 2750**

Хэутыным
узщыкIэтхэнэу щыт
уахьтэр
Сыхьатыр 18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ
уахьтэр
Сыхьатыр 18.00

ГАНДБОЛ. СУПЕРЛИГЭР

ЗытекIоштхэри щыIэх

Урысыем ичемпионэу «Динамо» къы-шIопхыныр IэшIэхэп. Ар «Адыфым» шешIэрэмэ къагурымылоштыгъэу пфэлоштэп, ау тиспортсменкэмэ яIэпIэсэнныгъэ икIоу къы-зэIуахын зэрамылгъэкIыгъэр тинэрылгъэгугъ. УтекIон умылгъэкIыщтми, уигуетыныгъэкIэ коман-дэу зыIуахыгъэр нахь лъэшэу бгъэгумэ-кIын плъэкIыщт.

«Динамо» шешIэрэ Ольга Левиным гъо-гогъуи 9 тикъэлапчъэ Iэгуаор къыдидзагъ. Щыс атепхынэу ешIагъэх къэлэпчъэIутхэу Анна Седойкинамерэ Виктория Тимошенковам-рэ. Медальхэм афэбэнэнхэ зэралгъэкIыщтыр

хьакIэмэ къагъэшгъыпкъэжыгъ. «Адыфыр» ошIэ-дэмышIэу, псынIкIэу ыпэкIэ илъэу бэрэ тлэгъугъэп. Гъогогъу 64-рэ тиспортсменкэхэр «Динамо» икIэлапчъэ зыдэххэм, 17-м нахьыбэ Iэгуаор дадзэн зэрамылгъэкIыгъэм узэгупшы-сэн хэлэ.

«Адыфыр» мы илъэс ешIэгъум командэ анахь лгъэшмэ гъогогъуицэ адешIагъ, зы очко нэмыIэмэ къымыхьыгъэми, тыгу дгъэкIодыерэп. КъызышIуиыщтхэр къэнагъэхэу тэлъыгъ.

Чъэпыогъум и 9-м Санкт-Петербург икомандэ Мыекъуапэ къэкIошт, сыхьатыр 15-м «Адыфыр» ащ Iуклэщт.

ФУТБОЛ. УРЫСЫЕМ ИЗЭНЭКЪОКЪУ

КIэухым пшIуахыныр гухэкI

«ЗэкIошныгъ» Мыекъуапэ — «Торпедо» Ермэлхьабл — 0:1.

Чъэпыогъум и 6-м Мыекъуапэ цызэлукIа-гъэх, нэбгырэ 800 еплгъыгъэр.

Зезыцагъэхэр: К. Складов, А. Ширяев — тIури Ставрополь, Р. Дудов — Кисловодск.

«ЗэкIошныгъ»: Антипов, Кузнецов, По-тешкин, Зеленский, Охрименко (Мирный, 80), Сандаков, Батырбий, Балабанов, Жегулин (Мальцев, 50), Павлов, Уздэн (Къулэ, 69).

Къэлэпчъэм Iэгуаор дэдыдзагъэр: Уразов — 90+.

— «ЗэкIошныгъ» иешIаIэ сыгу рыхьыгъ, — къыщыIуагъ пресс-зэIуахэм «Торпедэм» итренер шхьаIэу А. Папикян. — Апэ ит коман-дифмэ иухьазырыныгъэкIэ ахэтын фаеу сэлъытэ. Тинасып къыхьыгъэу плъытэ хьушт текIоныгъэр къызэрэдэтхыгъэм фэшI. Тэ апэрэ чIыпIэм тыфэбанэ.

Тифутболистхэр дэу ешIагъэхэу тIорэп. ЗэIуахыгъэр зыщауыным Сергей Сандаковыр лъэшэу зэогъэ Iэгуаор къэлэпчъэIутэу Вла-

дислав Макоевым къызэкIидзэжыын ылгъэ-кIыгъ. Пчъагъэр 0:0-у ешIэгъур аухынэу къытщыхъузэ, хьакIэхэр апэкIэ кылыгъэх. Тифутболистхэр зэкI пIоми хъунэу тикъэлапчъэ пэблагъэхэу щытыгъэхэми, Р. Уразовыр къы-зэогъэ Iэгуаом кIуапIэ ыгъоти, хьагъэм щы-чэрэгъугъ, ешIэгъу уахьтэр ащ щаухыгъ.

Аужырэ такыкхэм мы илъэс ешIэгъум тикомандэ икIэлапчъэ Iэгуаор къыдадзэу зэп къызэрэхэкIыгъэр — ащ зэфэхьысыжэ хэ-хыгъэхэр уегъэшIых.

Купым хэтхэр зэрешIагъэхэр: «Ангушт» — СКА — 2:0, «Дагдизель» — «Беслан» — 0:2, «Автодор» — «МэщыкIу» — 1:3, «Астра-хань» — «Краснодар-2000» — 1:2, «МИТОС» — «Кавказтрансгаз» — 3:0, «Энергия» — «Динамо» — 1:1, «Батайск» — «Таганрог» — 0:3.

ЧIыпIэу зыдэщытхэр

Чъэпыогъум и 8-м ехьулIэу командэхэр чIыпIэу зыдэщытхэр, очко пчъагъэу ялэр зэтэгъапыцх.

1. «Черноморец» — 67
2. «Торпедо» — 65
3. «МэщыкIу» — 52
4. «Астрахань» — 48
5. «Краснодар-2000» — 44
6. «Кавказтрансгаз» — 43
7. «Беслан» — 38
8. «Митос» — 37
9. «ЗэкIошныгъ» — 35
10. «Энергия» — 32
11. «Ангушт» — 32
12. СКА — 29
13. «Динамо» — 29
14. «Таганрог» — 27
15. «Дагдизель» — 27
16. «Автодор» — 18
17. «Батайск» — 15.

Чъэпыогъум и 12-м «ЗэкIошныгъ» Крас-нодар шешIэщт. Мы илъэс зэнэкIокIу тикоман-дэ зэлукIэгъуи 5 къыфэнагъ.

**НэкIубгъом итхэр зыгъэхьазырыгъэр
ЕМТИЛЪ Нурбий.**